

men også dårlige erfaringer fra vores egen fortid i Danmark, hvor der også har været ubehagelige sager, som har medført, at man i sin tid forbød brugen af civile agenter.

Vi kan bare konstatere, at det ikke er lykkedes os at overbevise ret mange mennesker om, at det her var en gal vej at gå ind på, og derfor står vi nu i den situation, at vi vil blive nedstemt. Et stort flertal i Folketinget vil vedtage denne her lovgivning, og det er vi selvfølgelig ikke glade for. Men sådan er demokratiets vilkår, og det finder vi os selvfølgelig også i.

Det har undret os i løbet af behandlingen ikke blot af dette forslag, men også af andre, f.eks. det, vi lige har vedtaget med den europæiske arrestordre, hvor et stort flertal af Folketinget udtrykker stor tillid til de danske domstole og til det danske retsvæsen, at den tillid har man åbenbart ikke, når det handler om alle de indvendinger og alle de advarsler, der er kommet fra de danske domstole og det danske retsvæsen i forbindelse med behandlingen af det her lovforslag. Så meget tillid har man altså ikke, at man siger: Hov, de har måske ret i deres kritik. Nej, den kritik fejer man af bordet, selv om man udmærket godt ved, at det er folk, der ved, hvad det handler om, der kritiserer.

Til sidst skal jeg blot sige, at udvalgets bilag, som fylder ganske meget i højden, er en guldgrube for dem, der vil vide noget mere om risikoen ved dette forslag. Der er kronikker, der er kommentarer, der er spørgsmål, der er besvarelser, som belyser alle aspekter af lovforslaget her, som vi er nogle der har gravet meget dybt i for at prøve at gøre det så grundigt som muligt.

Kl. 12.15

Der er masser af godt stof til videre diskussioner, også i forbindelse med den opsamling og bedømmelse af loven, der skal ske om 2 år, når vi kommer til næste fase. Men Det Radikale Venstre er meget ked af, at lovforslaget bliver vedtaget, og vi håber selvfølgelig, at mange retsindige mennesker, især i Socialdemokratiet, vil tænke alvorligt over at stemme for lovforslaget.

Første næstformand (Svend Auken):

Fru Line Barfod som ordfører.

Line Barfod (EL):

Danmark yder ofte bistand til nye demokratier rundt om i verden. Vi udsender bl.a. jurister for at hjælpe dem med at opbygge en retspleje, og disse jurister kommer ofte tilbage og fortæller, hvordan de har haft diskussioner om, hvordan

man egentlig skal indrette sådan en retspleje, og hvordan de har prøvet at forklare folk, hvorfor det er nødvendigt med uafhængige dommere, forsvarere osv.

Jeg tror desværre, vi her i Danmark har glemte, hvorfor det er sådan. Jeg tror, det ville være en god idé, hvis vi fik nogle af de jurister, som vi sender ud i verden, til at komme tilbage til Danmark, så vi kunne få en debat om, hvorfor vi egentlig har indrettet os på den måde her i Danmark. Hvorfor har vi fundet det væsentligt at have uafhængige dommere? Hvorfor valgte man efter en grundig debat at sige for 30 år siden, at det ville være en væsentlig sejr for retssikkerheden at få den ligestilling mellem anklager og forsvarere, som et stort flertal i Folketinget nu fjerner igen?

Jeg tror, at vi er nødt til at starte helt forfra, som debatten lige før med Dansk Folkepartis ordfører klart viste. Vi må huske, at i en retsstat er det altså vigtigt, at uskyldige ikke bliver dømt, det er vigtigt, at man kan have tillid til retssystemet, og det er vigtigt, at man på bedst mulig måde sikrer, at uskyldige ikke bliver dømt. Men den tillid mener en lang række dommere, man ikke kan have, når dette lovforslag er gennemført. Mange jurister, der har stor indsigt på området, men som jo ikke har fået lov til at deltage i debatten ved udarbejdelsen af forslaget, er dybt bekymrede, og det er ikke uden grund, at et af de mange indlæg, der har været i aviserne, havde overskriften »Der var engang en retsstat«.

Jeg tror, vi er nødt til at forholde os til at finde ud af, hvad vi skal gøre for at få genskabt respekten for retsstaten og for at få genskabt forståelsen for, hvorfor en retsstat er så afgørende. Jeg tror, vi må have fat i nogle af de jurister, vi sender ud i verden for at opbygge retsstaten andre steder, så de kan være med til at genopbygge Danmark som en retsstat. Det, der bliver indført her, er jo hemmelig retspleje, og det betyder, at man kan blive dømt på anonyme oplysninger, uden at man reelt har nogen mulighed for at forsvare sig.

En af de ting, vi har diskuteret en del, har været spørgsmålet om anonyme vidner og sammenhængen mellem den hemmelige retspleje og anonyme vidner. Vi har stillet en del spørgsmål til justitsministeren, vi havde også et åbent samråd i går, og så sent som her til morgen har vi fået svar på Retsudvalgets spørgsmål nr. 52. Vi bad ministeren om udtrykkeligt at præcisere, at kun tilfældighedsvidner er omfattet af reglerne